

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Normy etyczne w komunikacji – studia przypadku
Prowadzący	ks. dr Jarosław Sobkowiak
Wydział	Wydział Nauk o Komunikacji i Dziennikarstwa
Kierunek	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	I
Profil studiów	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Nauki o komunikacji społecznej i mediach
Obowiązuje od roku akademickiego	2024/25
Rok studiów	2
Semestr	2
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, do wyboru)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	DL_W03, DL_W09, DL_U01, DL_U20, DL_U21
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	wykład
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak wymagań.
Opis i cele przedmiotu	Celem przedmiotu jest poznanie człowieka jako podmiotu działań komunikacyjnych. O podmiotowości człowieka świadczy jego odrębność i oryginalność (komunikuje ktoś), jego wiedza, dzięki której potrafi interpretować zjawiska społeczne (komunikuje ktoś, coś co ma zawartość treściową) oraz świadomość, że wszelki komunikat jest odbierany przez inne podmioty charakteryzujące się innym postrzeganiem świata (świat pluralizmu i tolerancji). Poznanie istoty zjawisk pozwala jednak na poszukiwanie prawdy, by móc ją komunikować – zasada prawdy, tolerancji oraz inne zasady zawarte w Karcie Etycznej Mediów będą stałym odniesieniem studentów w ramach wykładu.

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Filozofia głupoty – pomiędzy komunikatywnością a prawdziwością przekazu	2
2. Komunikacja jako proces	2
3. Nowy człowiek Wiennera	2
4. Communicatio – communiare – communicans. Etapy procesu komunikacji	2
5. Podmiotowa definicja komunikacji	2
6. Podmiot w komunikacji (polityczny, gramatyczny, filozoficzny, społeczny)	2
7. Znaczenie relacji i odniesień w komunikacji	2
8. Prawda a sceptycyzm – konsekwencje dla procesu komunikacji	2
9. Rodzaje prawd i kryterium prawdy	2
10. Tolerancja jako paradoks komunikacji	2
11. Habermas i Foucault mówią prawdę o prawdzie?	2
12. Niebezpieczeństwa źle pojętej komunikacji	2
13. Percepcja a rzeczywistość	2
14. Medialna mitologia faktów: fakt - wiadomość – interpretacja	2
15. Czy możliwa jest komunikacja uniwersalnych norm moralnych w społeczeństwie pluralistycznym?	2
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	Kierunkowe efekty uczenia się (co ogólnie absolwent po tych studiach będzie wiedział i umiał)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mieralne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie student po tym przedmiocie będzie wiedział i umiał)	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy.)
DL_W03	Ma wiedzę w stopniu zaawansowanym o człowieku jako podmiocie tworzącym więzi i struktury społeczne	W1 – student zna podstawowe koncepcje człowieka jako podmiotu, który jest podmiotem relacyjnym (tematy 1-4, 11)	Test kompetencyjny
DL_W09	W zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawowe	W2 – student zna brzmienie i rozwinięcie praktyczne podstawowych	Praca etapowa

	normy prawne i etyczne związane z funkcjonowaniem mediów i wykonywaniem zawodu dziennikarza	zasad etycznych zawartych w Karcie Etycznej Mediów (tematy 1-15)	
DL_U01	Potrafi posługiwać się terminologią z zakresu nauk społecznych	U1 – student zaczyna zauważać różnicę pomiędzy publicystyką a językiem naukowym, uczy się precyzji wyrażania myśli stosując terminologię nauk społecznych (tematy 1-15)	Praca etapowa
DL_U20	Potrafi, posługując się metodami naukowymi, interpretować zjawiska i procesy medialne, kognitywne i komunikacyjne	U2 – student potrafi opisywać w sposób adekwatny do rzeczywistości, zna podstawowe metody dotyczące analizy zawartości, potrafi znajdować istotę i sens wypowiedzi (tematy 1-15)	Materiał audiowizualny
DL_U21	Potrafi stosować podstawowe techniki kognitywne i kreatywne w tworzeniu prac dziennikarskich i medioznawczych	U3 – student otrzymując konkretne studium przypadku potrafi samodzielnie uchwycić istotę zjawiska, odnieść ją do zasad etycznych, stworzyć scenariusz dla przyszłego materiału i odpowiednio go zredagować (tematy 1-15)	Praca etapowa, aktywność podczas dyskusji

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

1.	Wykład połączony z praktycznym zastosowaniem norm i zasad etycznych – materiał przygotowany w formie prezentacji
2.	Burza mózgów mająca na celu stworzenie scenariusza materiału audiowizualnego w oparciu o studium przypadku i elementy zasad i norm etycznych poznanych na wykładzie
3.	Dyskusja na bazie przygotowanego przez grupę studentów studium przypadku

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	Udział w zajęciach połączony z:	30	30/1
	Aktywnym uczestnictwem w wykładzie i burzy mózgów		
	Udział w ocenie prezentowanego materiału – studium przypadku		
praca własna	Stworzenie scenariusza materiału oraz przygotowanie studium przypadku w formie audiowizualnej	30	60/2
	Przygotowanie do zaliczenia (lektura niezbędna do pogłębienia zagadnień będących przedmiotem testu końcowego)	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

W1

Weryfikacja poprzez test kompetencyjny w ramach egzaminu, weryfikujący znajomość tych koncepcji.

W2

Przygotowując pracę etapową w formie audiowizualnej musi odnieść się do podstawowych zasad Karty Etycznej Mediów.

U1

Jednym z istotnych elementów oceny materiału przygotowanego przez studenta (praca etapowa) jest precyzja języka, logiczność i komunikatywność.

U2

Weryfikacja następuje poprzez dobór źródeł i ekspertów do przygotowywanego materiału audiowizualnego.

U3

Ten efekt realizuje przez przygotowanie pracy etapowej ocenianej najpierw w dyskusji przez studentów i ostatecznie przez wykładowcę.

W ramach zdefiniowanych efektów przedmiotowych W1, W2, U1, U2 i U3 przyjmuje się następujące kryteria oceny:

Na ocenę 5 student powinien:

- doskonale orientować się w koncepcjach dotyczących człowieka jako podmiotu zdolnego wchodzić w relacje i budować struktury społeczne
- doskonale znać normy etyczne i prawne w odniesieniu do zawodu dziennikarza
- biegle posługiwać się terminologią z zakresu nauk społecznych
- jasno precyzować z jakich metod interpretacji zjawisk korzysta
- przygotować autorski materiał na dużym poziomie samodzielności – zdać test na poziomie minimum 90 punktów
- być obecny i aktywny na wykładzie

Na ocenę 4 student powinien:

- znać w stopniu wystarczającym podstawowe koncepcje dotyczące człowieka jako podmiotu komunikacji
- znać najważniejsze regulacje prawne i normy etyczne dotyczące zawodu dziennikarza
- opanować podstawy terminologiczne z zakresu nauk społecznych
- umieć zastosować przynajmniej dwie metody stosowane w naukach społecznych
- przygotować pracę etapową na poziomie dobry (minimalny stopień oryginalności) – zdać test na poziomie powyżej 75 punktów
- nie przekraczać dopuszczonej liczby nieobecności

Na ocenę 3 student powinien:

- znać w stopniu dostatecznym podstawowe koncepcje dotyczące podmiotowości człowieka
- znać znaczną część regulacji prawnych i etycznych
- znać podstawową terminologię z zakresu nauk społecznych
- przygotować pracę etapową spełniającą minimalne wymogi staranności
- przekroczył dopuszczalny limit nieobecności, ale spełnił dwa pozostałe kryteria (praca etapowa i test z wynikiem pozytywnym)

Inne warunki:

- aktywna obecność na zajęciach – dopuszczone 3 nieobecności – 30%
- przygotowanie materiału audiowizualnego (praca etapowa) – 30%
- test kompetencyjny na zakończenie semestru – 40%

Literatura obowiązkowa

1.	Dziuba K., Szlachta B, Nijakowski L.M., Idee i ideologie we współczesnym świecie, Wielkie Tematy, PWN, Warszawa 2008.
2.	Mrozowski Maciej, Przenikanie mediów. Ewolucja mediów a przemiany ładu społecznego, PWN, Warszawa 2020.
3.	Sobkowiak J.A., Prawda w społeczeństwie pluralistycznym i tolerancyjnym, „Teologia i Moralność” (2007) nr 2, s. 49-64.
4.	Sobkowiak J.A., Filozofia głupoty – pomiędzy prawdziwością a komunikatywnością przekazu, w: Media lokalne – doświadczenie i przyszłość, red. A. Graczyk, Warszawa 2021, s. 9-28.

Literatura uzupełniająca

1.	Dukaj J., Po piśmie, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2019.
2.	Habermas J., Teoria działania komunikacyjnego, t. 1: Racjonalność działania a racjonalność społeczna, tłum. A.M. Kaniowski, Warszawa 1999.
3.	Schnaich Borg J, Conitzer V., Sinnott-Armstrong W, Moralna AI. Czy bać się sztucznej inteligencji?, Warszawa 2024.

* lista rodzajów zajęć

- ☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☒ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe

(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do

realizowanej tematyki badawczej)

- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Komunikacja norm moralnych w społeczeństwie pluralistycznym
Prowadzący	ks. dr Jarosław Sobkowiak
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	I
Profil studiów	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Nauki o komunikacji społecznej i mediach
Obowiązuje od roku akademickiego	2021/22
Rok studiów	2
Semestr	2
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, do wyboru)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	DL_W03, DL_W09, DL_U01, DL_U20, DL_U21
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	wykład
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak wymagań.
Opis i cele przedmiotu	Celem przedmiotu jest poznanie człowieka jako podmiotu działań komunikacyjnych. O podmiotowości człowieka świadczy jego odrębność i oryginalność (komunikuje ktoś), jego wiedza, dzięki której potrafi interpretować zjawiska społeczne (komunikuje ktoś, coś co ma zawartość treściową) oraz świadomość, że wszelki komunikat jest odbierany przez inne podmioty charakteryzujące się innym postrzeganiem świata (świat pluralizmu i tolerancji). Poznanie istoty zjawisk pozwala jednak na poszukiwanie prawdy, by móc ją komunikować – zasada prawdy, tolerancji oraz inne zasady zawarte w Karcie Etycznej Mediów będą stałym odniesieniem studentów w ramach wykładu.

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Filozofia głupoty – pomiędzy komunikatywnością a prawdziwością przekazu	2
2. Komunikacja jako proces	2
3. Nowy człowiek Wiennera	2
4. Communicatio – communiare – communicans. Etapy procesu komunikacji	2
5. Podmiotowa definicja komunikacji	2
6. Podmiot w komunikacji (polityczny, gramatyczny, filozoficzny, społeczny)	2
7. Znaczenie relacji i odniesień w komunikacji	2
8. Prawda a sceptycyzm – konsekwencje dla procesu komunikacji	2
9. Rodzaje prawd i kryterium prawdy	2
10. Tolerancja jako paradoks komunikacji	2
11. Habermas i Foucault mówią prawdę o prawdzie?	2
12. Niebezpieczeństwa źle pojętej komunikacji	2
13. Percepcja a rzeczywistość	2
14. Medialna mitologia faktów: fakt - wiadomość – interpretacja	2
15. Czy możliwa jest komunikacja uniwersalnych norm moralnych w społeczeństwie pluralistycznym?	2
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie absolwent po tych studiach będzie wiedział i umiał)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie student po tym przedmiocie będzie wiedział i umiał)	<u>Sposoby</u> weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy.)
DL_W03	Ma wiedzę w stopniu zaawansowanym o człowieku jako podmiocie tworzącym więzi i struktury społeczne	W1 – student zna podstawowe koncepcje człowieka jako podmiotu, który jest podmiotem relacyjnym (tematy 1-4, 11)	Test kompetencyjny
DL_W09	Zna regulacje prawne i normy etyczne związane	W2 – student zna brzmienie i rozwinięcie praktyczne podstawowych	Praca etapowa

	z funkcjonowaniem mediów i wykonywaniem zawodu dziennikarza	zasad etycznych zawartych w Karcie Etycznej Mediów (tematy 1-15)	
DL_U01	Potrafi posługiwać się terminologią z zakresu nauk społecznych	U1 – student zaczyna zauważać różnicę pomiędzy publicystyką a językiem naukowym, uczy się precyzji wyrażania myśli stosując terminologię nauk społecznych (tematy 1-15)	Praca etapowa
DL_U20	Potrafi posługując się metodami naukowymi interpretować zjawiska społeczne	U2 – student potrafi opisywać w sposób adekwatny do rzeczywistości, zna podstawowe metody dotyczące analizy zawartości, potrafi znajdować istotę i sens wypowiedzi (tematy 1-15)	Materiał audiowizualny
DL_U21	Potrafi prowadzić badania i samodzielnie redagować ich wyniki w postaci naukowych prac zaliczeniowych i pracy dyplomowej	U3 – student otrzymując konkretne studium przypadku potrafi samodzielnie uchwycić istotę zjawiska, odnieść ją do zasad etycznych, stworzyć scenariusz dla przyszłego materiału i odpowiednio go zredagować (tematy 1-15)	Praca etapowa, aktywność podczas dyskusji

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

1.	Wykład połączony z praktycznym zastosowaniem norm i zasad etycznych – materiał przygotowany w formie prezentacji
2.	Burza mózgów mająca na celu stworzenie scenariusza materiału audiowizualnego w oparciu o studium przypadku i elementy zasad i norm etycznych poznanych na wykładzie
3.	Dyskusja na bazie przygotowanego przez grupę studentów studium przypadku

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	Udział w zajęciach połączony z:	30	30/1
	Aktywnym uczestnictwem w wykładzie i burzy mózgów		
	Udział w ocenie prezentowanego materiału – studium przypadku		
praca własna	Stworzenie scenariusza materiału oraz przygotowanie studium przypadku w formie audiowizualnej	30	60/2

	Przygotowanie do zaliczenia (lektura niezbędna do pogłębienia zagadnień będących przedmiotem testu końcowego)	30	
--	---	----	--

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

W1

Weryfikacja poprzez test kompetencyjny w ramach egzaminu, weryfikujący znajomość tych koncepcji.

W2

Przygotowując pracę etapową w formie audiowizualnej musi odnieść się do podstawowych zasad Karty Etycznej Mediów.

U1

Jednym z istotnych elementów oceny materiału przygotowanego przez studenta (praca etapowa) jest precyzja języka, logiczność i komunikatywność.

U2

Weryfikacja następuje poprzez dobór źródeł i ekspertów do przygotowywanego materiału audiowizualnego.

U3

Ten efekt realizuje przez przygotowanie pracy etapowej ocenianej najpierw w dyskusji przez studentów i ostatecznie przez wykładowcę.

W ramach zdefiniowanych efektów przedmiotowych W1, W2, U1, U2 i U3 przyjmuje się następujące kryteria oceny:

Na ocenę 5 student powinien:

- doskonale orientować się w koncepcjach dotyczących człowieka jako podmiotu zdolnego wchodzić w relacje i budować struktury społeczne
- doskonale znać normy etyczne i prawne w odniesieniu do zawodu dziennikarza
- biegle posługiwać się terminologią z zakresu nauk społecznych
- jasno precyzować z jakich metod interpretacji zjawisk korzysta
- przygotować autorski materiał na dużym poziomie samodzielności – zdać test na poziomie minimum 90 punktów
- być obecny i aktywny na wykładzie

Na ocenę 4 student powinien:

- znać w stopniu wystarczającym podstawowe koncepcje dotyczące człowieka jako podmiotu komunikacji
- znać najważniejsze regulacje prawne i normy etyczne dotyczące zawodu dziennikarza
- opanować podstawy terminologiczne z zakresu nauk społecznych
- umieć zastosować przynajmniej dwie metody stosowane w naukach społecznych
- przygotować pracę etapową na poziomie dobry (minimalny stopień oryginalności) – zdać test na poziomie powyżej 75 punktów
- nie przekraczać dopuszczanej liczby nieobecności

Na ocenę 3 student powinien:

- znać w stopniu dostatecznym podstawowe koncepcje dotyczące podmiotowości człowieka
- znać znaczną część regulacji prawnych i etycznych
- znać podstawową terminologię z zakresu nauk społecznych
- przygotować pracę etapową spełniającą minimalne wymogi staranności
- przekroczył dopuszczalny limit nieobecności, ale spełnił dwa pozostałe kryteria (praca etapowa i test z wynikiem pozytywnym)

Inne warunki:

- aktywna obecność na zajęciach – dopuszczone 3 nieobecności – 30%
- przygotowanie materiału audiowizualnego (praca etapowa) – 30%
- test kompetencyjny na zakończenie semestru – 40%

Literatura obowiązkowa

1.	Dziuba K., Szlachta B, Nijakowski L.M., Idee i ideologie we współczesnym świecie, Wielkie Tematy, PWN, Warszawa 2008.
2.	Mrozowski Maciej, Przenikanie mediów. Ewolucja mediów a przemiany ładu społecznego, PWN, Warszawa 2020.
3.	Sobkowiak J.A., Prawda w społeczeństwie pluralistycznym i tolerancyjnym, „Teologia i Moralność” (2007) nr 2, s. 49-64.
4.	Sobkowiak J.A., Filozofia głupoty – pomiędzy prawdziwością a komunikatywnością przekazu, w: Media lokalne – doświadczenie i przyszłość, red. A. Gralczyk, Warszawa 2021, s. 9-28.

Literatura uzupełniająca

1.	Dukaj J., Po piśmie, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2019.
2.	Habermas J., Teoria działania komunikacyjnego, t. 1: Racjonalność działania a racjonalność społeczna, tłum. A.M. Kaniowski, Warszawa 1999.
3.	Schnaich Borg J, Conitzer V., Sinnott-Armstrong W, Moralna AI. Czy bać się sztucznej inteligencji?, Warszawa 2024.

* lista rodzajów zajęć

- ☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☒ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe

(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)